

Suite de foc. Vall Palou

Comissari de l'exposició: Carles Duarte i Montserrat

El foc dels estels esculpeix les nits i encén de llum la vida. La flama engendra i consumeix. Cremem de ser fins a les cendres. Arreu hi ha el somni i la ferida. I entre les seves mans Vall Palou crea les formes on hi ha desada l'essència del que som.

Amb una set insaciable de reescriure sense repòs, sense treva el seu món i de plasmar-lo en pintures, gravats, collages, rakus, escultures,..., Vall Palou és una artista amb un coratge i una determinació admirables, compromesa amb la seva obra i que es planteja d'una manera constant reptes ambiciosos amb resultats que ens impressionen profundament.

La tècnica del raku té un origen oriental i és molt exigent amb la ceramista i amb l'argila que utilitza per treballar-la. Les altes temperatures a què la peça és sotmesa, la immersió primer en fusta o paper, que s'encén, i dins d'aigua després, que la refreda bruscament, produeixen un efecte sobre la matèria que l'ennegreix, amb un risc notable que la peça s'esquerdi o es trenqui. La naturalesa del raku fa poc habitual que se'n realitzin peces de gran dimensions i acaba oferint tonalitats força diverses, meravellosament desiguals. Doncs bé, Vall Palou s'hi aventura i hi excel·leix.

Suite de foc és una exposició concebuda a partir de l'experiència reeixida de Vall Palou amb el raku, encara que, a més, s'hi hagin integrat unes teles magnífiques de dimensions considerables i de colors predominantment foscos, amb negres rogencs, verds, blavosos que han sorgit en el marc del mateix projecte expositiu i que dialoguen perfectament amb les ceràmiques, perquè remetent a una mateixa gamma cromàtica i evocuen emocions properes.

Hi parlem de suite perquè es tracta d'una proposta àmplia i coherent, que es va desenvolupant en una seqüència ben articulada, en una successió d'àmbits diversos però entrelaçats per un relat que relliga d'una manera natural amb la tècnica adoptada per Vall Palou.

Si el nom de l'exposició evoca dins nostre la intervenció del foc en el procediment del raku, també ens duu a pensar en el fil tènue que uneix la vida i la mort, com a aspectes d'un únic cicle, d'una dansa infinita que incessantment recomença.

Com si es tractés d'un pròleg, iniciem la visita a **Suite de foc**, entrant a la Fundació a mà dreta, amb una sala presidida per un cirerer que ens arrela en la natura i el paisatge i que Vall Palou vesteix, fent-hi emergir de les branques i contrastant-hi, amb formes arbòries de raku. I al seu entorn, completant harmònicament aquesta primera secció, un conjunt d'altres peces ceràmiques de gestos vegetals, en ocasions amb llavors encastades per crear-hi textures visuals i cromàtiques diferents.

En deixar enrere aquesta primera estança i reprendre el recorregut des de l'entrada, ens esperen unes sabates i unes petjades com a metàfores del camí que emprenem, dels passos que seguim i que altres reprendran. I tot seguit la mort, una presència explícita o latent en tot el recorregut. Des de l'inici Vall Palou ens hi confronta sense contemplacions. Es manifesta amb cruessa, descarnadament amb els penjats o la fossa, dues obres que ens remetent a l'agressivitat, a l'odi, a la venjança, a les guerres i les seves víctimes. Tot i l'escenari de pau que les institucions europees han generat després de la II Guerra Mundial, no hi ha cap dia sense conflictes bèl·lics i morts violentes en alguna part del nostre planeta. Les camises

de força que apareixen a continuació ens parlen dels límits, de les cotilles -visibles o invisibles- que ens engavanyen, que a cops ens marginen i que segresten la llibertat de pensar i de fer.

L'etapa següent d'aquest viatge a través de les ombres i de la fragilitat ens duu a la tragèdia de la Mediterrània, als naufragis i als cadàvers que la crisi dels refugiats i de l'emigració desesperada deixa a les nostres costes. Ho fa amb la imatge tràgica del nen ofegat i amb unes pintures que contribueixen a transmetre el missatge inquietant, opressiu d'aquest espai.

Tot seguit, en un contínuum que podríem anomenar, recordant Xavier Romeu, **La mort en punt**, ens endinsem en un àmbit tenebrós de nínxols i taüts, de corbs, pedres i esperits, que, això no obstant, per contrast, s'il·lumina amb una composició de peces de raku amb esmalts daurats que es combinen com els vidres d'una rosassa per apropar-nos la percepció de temple, del món del sagrat, del transcendent.

Quan arribem al fons de la sala, ens hi esperen unes ulleres que ens conviden a repensar-nos, a tornar a mirar, a observar amb ulls nous i crítics la vida fugissera que sovint travessem sense parar-hi esment, amb precipitació.

A la sala següent sobresurt una immensa pintura de pells i llums successives que, en un mateix moviment d'horitzons que ens confonen, ens corprèn i ens encalma. Davant d'aquesta tela esplèndida, dos llibres d'artista -un dels llenguatges plàstics que Vall Palou ha conreat d'una manera més brillant i innovadora- en raku, tots dos associables a la crida inicial que Vall Palou ens feia des del cos de l'arbre, el **Llibre dels sembrats**, amb diversos conreus, i el **Llibre del fang**, on s'afirmen els elements primordials: la terra, l'aigua, l'aire i el foc.

El recorregut per la **Suite de foc** culmina amb dues sèries fascinants, d'un notable virtuosisme formal i d'una força simbòlica evident, la dedicada als dinosaures, que ens submergeixen en un passat remot, esborrat damunt la terra i reconstruït en la nostra ment, ombres llunyanes que desvetllen dins nostre la consciència de la condició efímera de la força, i la que ens presenta un grup de collars treballats minuciosament i que ens introdueixen en altres formes, significativament rellevants, d'expressió cultural.

Amb **Suite de foc** Vall Palou referma amb força la singularitat del seu univers artístic. Ho fa amb una aposta que constitueix una demostració inequívoca de potència i de talent, enfrontant-se amb èxit amb una tècnica plena de subtileses i de paranys, proposant-nos una reflexió valenta i incòmoda, com ho és l'Art en majúscula, sobre la condició humana, sobre el sentit de la nostra existència, sobre el nostre vincle primordial amb la natura, sobre els nostres anhels de transcendència, sobre la dignitat i la degradació, sobre l'omnipresència de la mort.

Carles Duarte i Montserrat

Del 17 d'octubre de 2019 al 20 de gener de 2020
De dimarts a divendres de 16h a 20h i dissabtes de 10h a 14h

www.fundaciovallpalou.com

Fundació Vallpalou. Carrer Roger de Llúria 2 baixos. E-25005. Lleida (UE)
fvp@fundaciovallpalou.org / T. +34 973254937